

לישראל	ההגנה	צבא
צה"ל	דובר	מערך
המידע	חופש	תא
073-3862131		טל':
תשפ"ד	א	י"א
2024	פברואר	20

ב.10. סך עלות הסיוע לכלל החיילים שהיו בתהליכי שינוי מין.

פקודות

- ב.11. אבקש לקבל העתק הפקודות המסדירות זכויות חייל ששינה את מינו / מצוי בהליך שינוי.
- ב.12. אבקש לקבל העתק הפקודות המסדירות זכויות חייל נשוי בצה"ל.
- ב.13. אבקש לקבל העתק הפקודות המסדירות זכויות זוג חד מיני בצ"ל.

- ג. בהתייחס לסעיף 10 לחוק ובמבט צופה פני עתיד, יצוין שארגון לביא [ע"ר 580624724] עוסק בהיבטים המשפטיים והציבוריים של נושא זה, המידע המבוקש דרוש לארגון לביא לצורך פעילות משפטית בערכאות המתאימות ולצורך פעילות ציבורית מול הגורמים הרלוונטיים.
- ד. בהתאם לסעיף 6(ב) לתקנות חופש המידע (אגרות), תשנ"ט-1999 מצ"ב אישור ניהול תקין. כמו כן, הרינו מתחייבים לשאת בעלות אגרת טיפול ואגרת הפקה, ככל שיידרש לשם טיפול בבקשה זו, עד לסכום של 153 ₪.
- ה. על טיפולכם ותשובתכם המהירה, אודה מראש.

שלום רב,

הנדון: בקשתך למידע בנושא סיוע בתחומי הפונדקאות ושינוי המין
שלך: בקשת חופש מידע מיום 6 ביוני 2022

1. להלן התייחסות צה"ל לבקשתך, לאחר בדיקה מול הגורמים המקצועיים.
2. בפתח הדברים, נבקש להבהיר כי צה"ל הוא צבא העם שאל שורותיו מתגייסים חיילים מקבוצות אוכלוסייה שונות ומגוונות מהמנעד הקיים בחברה הישראלית. צה"ל משקיע מאמצים רבים לשילוב הקבוצות השונות בשירות הצבאי בהתאם לרוח צה"ל, בה כבוד האדם הוא ערך יסוד.
3. צה"ל מבצע מספר התאמות בעבור חיילים טרנסג'נדרים במישורים שונים ובהם תחום ההופעה והלבוש ותחום התאמות המגורים. כל מיועד לשירות ביטחון או חייל טרנסג'נדר רשאי לפנות למטה היועצת לרמטכ"ל בנושא מגדר (להלן: "היוה"ם), ועם קבלת אבחנה לגביו, תיקבענה הוראות מתאימות לגבי תנאי השירות שלו.
- בתחום הפונדקאות, צה"ל מספק סיוע הולם למשרתי קבע המעוניינים בהליך. בנוסף, מאוקטובר 2020 מפעיל צה"ל את מרכז "מצפים" המעניק מענה קשוב ואפקטיבי בתחום הפיריון, ההיריון וראשית ההורות לאלו הנדרשים בכך, תוך מתן מידע רלוונטי על זכויותיהם.
- סעיפים ב' (2-1):** לאחר בדיקת הדברים, בקשתך לקבלת מידע לפי סעיף זה, דורשת את עיבוד המידע הקיים באופן שאינו מתבצע על ידי צה"ל כעניין שבשגרה. בהתאם להנחית היועץ המשפטי לממשלה 3.1000 "חוק חופש המידע, התשנ"ח – 1998" ולפסיקת בית המשפט, הזכות למידע משתרעת רק על מידע המצוי בידי הרשות, ואין היא מטילה חובה להכין מידע במיוחד עבור מבקש המידע (ראה בה"פ (ת"א) 10787/99 דפאן אהרון נ' נכסי ח.נ. אראל בע"מ; ע"מ 1825/02 מדינת ישראל – משרד הבריאות נ' איגוד בתי האבות א.ב.א).
4. **סעיף ב' (3):** בפתח הדברים יובהר, כי משרתים אינם מחוייבים לדווח לצה"ל על אודות הימצאותם בהליך פונדקאות. מאז הקמת מרכז "מצפים", התקבלו 11 פניות בעניין זה. עם זאת, לא קיים תיעוד באשר להיות הזוג חד-מיני או לא. לאור האמור, בקשתכם בהקשר זה, נדחית בהתאם לסעיף 8(3) לחוק.
5. **סעיפים ב' (4-6):** צה"ל מסייע למשרתי הקבע בהליכי פונדקאות, בשני מישורים עיקריים, המפורטים להלן. נדגיש כי הסיוע לא תלוי בהיות הזוג חד-מיני או לא.
 - א. מתווה חופשות המאפשר ימי חופשות חריגות לטובת הליך פונדקאות שלרוב מתקיים בחו"ל והלידה צפויה.
 - ב. סיוע כלכלי במקרים בהם עולה קושי כלכלי של המשרתים, אשר משפיע על היכולת לקיים פונדקאות, או מוחרף בשל מימון הפונדקאות. הסיוע לא נבחן עבור הפונדקאות בפני עצמה, אלא מותנית בהצגת קושי כלכלי נלווה. התחקינו אחר 3 הטבות אשר ניתנו בגין ההליך, ל-3 משרתי קבע, של הלוואת רמטכ"ל בסך 20 אלף ש"ח לכל משרת, ללא ריבית ובפריסה מינורית).
כן נוסף, כי בימים אלו מתגבשת מדיניות מעטפת הסיוע להליך הפונדקאות.

סעיף ב' (7) :

בטבלה זו מוצגים נתונים אודות חיילים וחיילות הנמצאים על הקשת הטורנסית שפנו ליחידת היוה"ל"ם בבקשה להתחיל תהליכי התאמה מגדרית שאינם כוללים בהכרח הליכים רפואיים.

סה"כ	נגדים/ות	קצינים/ות	חיילים/ות חובה	
60	1	1	58	2018
51	0	1	50	2019
75	0	0	75	2020
129	1	0	128	2021
90	2	2	86	2022

6. סעיפים ב' (8-10) : צה"ל אינו אוסף מידע אודות מימון פרוצדורות רפואיות ו/או מימון תהליכי פוריות ו/או מימון תהליכים לשינויי מין בפילוח של נטייה מינית. כמו כן, חוות דעת רפואית הקובעת התאמה להליך מסוג זה לא ניתנת על-ידי גורמי הרפואה בצה"ל, אלא על-ידי גורמי רפואה במערכת הבריאות הכללית אשר מונו על-ידי שר הבריאות, ולכן קיים קושי ממשי באיתור המידע המבוקש. נוכח כלל הדברים האמורים, בקשתך בהקשר זה נדחית בהתאם לסעיף 8(3) לחוק.

7. סעיף ב' (11) : מצ"ב כנספח א' למענה זה נוהל חיילים וחיילות על הקשת הטורנסית בצה"ל.

8. סעיפים ב' (12-13) : זכויות חיילים נשואים מוסדרות בפקודת המטה הכללי שמספרה 35.0210 - "תשלומי משפחה" - וכן לפקודת המטה הכללי שמספרה 35.0307 - "השתתפות בשכ"ד" - המפורסמות לעיון הציבור באתר צה"ל במרשתת בכתובת www.idf.il. כמו כן, מצורפת מדיניות "יום סידורים לחייל הנשוי". לאור האמור, בקשתך בהקשר זה נדחית בהתאם לסעיף 8(4) לחוק. למען הסר ספק, לא קיימת פקודה שעוסקת בזכויות זוגות חד מיניים בצה"ל באופן פרטני.

9. על החלטה זו ניתן להגיש עתירה לבית המשפט לעניינים מנהליים בתל אביב.

בברכה,

סא"ל, ליאת שילה
רע"ן תקשורת פנים
ב/דובר צה"ל והממונה על חופש המידע
בצה"ל

דובר צה"ל
IDF Spokesperson

נספח א'

לוח תפוצה

הנדון: נוהל בנושא חיילים וחיילות על הקשת הטרנסג'נדרית בצה"ל*

של: יוה"ם סימוכין: 283-2105762120-01615, מתאריך 22 ביוני 2016, ט"ז סיון תשע"ו

1. כללי:

- א. צה"ל מגייס לשורותיו חיילים וחיילות בכפוף לחוק שירות הביטחון (נוסח משולב), תשמ"ו-1986). החוק מסדיר את נושא הגיוס וחובת השירות בצה"ל ומחייב כל מי שנמצא כשיר לשירות.
- ב. מסמך רוח צה"ל – הינו הקוד האתי של צה"ל ונשען בין היתר על ערכי מוסר אוניברסליים המבוססים על ערך האדם וכבודו. לפי ערך היסוד – כבוד האדם – "צה"ל וחייליו מחויבים לשמור על כבוד האדם. כל אדם הוא בעל ערך שאינו מותנה במוצא, בדת, בלאום, במין, במעמד ובתפקיד" (מתוך מסמך רוח צה"ל).
- ג. טרנסג'נדריות הוא מושג הכולל את כל מי שזהותו המגדרית אינה תואמת את מינו הביולוגי. האוכלוסייה הטרנסג'נדרית מעוררת דעות קדומות בפני רבים ולעיתים חשופה להדרה ולפגיעות.
- ד. פיקוד על חיילים וחיילות על הקשת הטרנסג'נדרית הינו מאתגר ודורש מהמפקדים קשב מיוחד, שמירה על צנעת הפרט ושמירה על איזון מתמיד בין הפרט לכלל.

2. מטרה:

מטרת נוהל זה הינה בהסדרת המענה למשרתים ומשרתות על הקשת הטרנסג'נדרית בצה"ל תוך מתן כבוד לזהות המגדרית אותה הם מציגים.

3. בבסיס נוהל זה שלושה עקרונות:

- א. מימוש חוק שירות ביטחון הקובע גיוס כלל המלש"בים והמלש"ביות ללא קשר לנטייתם המינית או זהותם המגדרית.
- ב. העלאת מודעות בקרב מפקדים לפיה זהות המגדר של אדם הינה חוויה עמוקה, פנימית ומשמעותית ויש לאפשר לכל חייל/ת לחיות בביטחון ע"פ הגדרתו האישית את מגדרו כנגזר מערך כבוד האדם.
- ג. הבטחת סביבה בטוחה ומכבדת לפרט ולכלל המשרתים במרחבים הפרטיים והציבוריים לאור תפיסת השירות המשותף בצה"ל.

* נוהל זה מנוסח בלשון זכר אולם מתייחס לכלל המגדרים